

Handläggare
Carolina Bjurling
Telefon: 08-50810052**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2018-06-14

Yttrande över stadsrevisionens årsrapport för Östermalms stadsdelsnämnd 2017

Förvaltningens förslag till beslut

Nämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till Stockholms stads revisorer.

Christina Klang
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stockholms stads revisorer har granskat Östermalms stadsdelsnämnds verksamhetsår 2017. Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar gällande stadsdelsnämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat, nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten samt nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper.

Stadsrevisionen bedömer sammantaget att nämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt ha varit rättvisande. Stadsrevisionen har överlämnat årsrapporten till stadsdelsnämnden för yttrande.

Årsrapporten innehåller även en översiktlig redovisning av resultatet av revisionens grundläggande och fördjupade granskningar samt en uppföljning av hur nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskningar. Uppföljningen visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer. Revisionen lämnar därtill rekommendationer till nämnden utifrån ett antal genomförda granskningar. Förvaltningen anser att revisionens rekommendationer ska följas och arbetar för det.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. I årsrapporter för nämnder sammanfattar Stadsrevisionen i Stockholm det gångna årets synpunkter på verksamheten. Revisorerna i revisorsgrupp 3 har avslutat revisionen av Östermalms stadsdelsnämnds verksamhet under 2017. Den 13 mars 2018 behandlade de bifogad årsrapport och har överlämnat den för yttrande senast den 29 juni 2018.

Ärendet

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Bokslut och räkenskaper
- Intern kontroll

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Stadsrevisionen anser sammantaget att Östermalms stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden redovisar ett ekonomiskt överskott jämfört med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

Nämndens ekonomiska utfall 2017 avvek, efter resultatöverföringar, med + 52,7 mnkr i förhållande till budgeten. Revisorerna anser att budgethållningen har varit tillräcklig och att nämnden har förklarat den förhållandevis stora avvikelserna på ett tillfredsställande sätt. Nämnden redovisade även ett överskott för investeringar i förhållande till budget. Revisorerna anser att nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2017 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen av i vilken utsträckning kommunfullmäktiges indikatorer och aktiviteter, de egna nämndmålen, nämndindikatorerna och nämndaktiviteterna har uppfyllts.

Revisorerna anser att avrapporteringen är överskådlig, strukturerad, tydlig och ger rimliga förutsättningar för att kunna bedöma måloppfyllelse.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följa gällande regler och god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på de övriga granskningar som genomförts under året.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten varit tillräcklig. Revisionen anser att nämnden har förutsättningar för en kontroll som är aktiv och ändamålsenlig. Arbetet med den interna kontrollen är strukturerat och integrerat i organisation, system och det löpande arbetet. Bedömningen baseras på följande iakttagelser:

- Nämndens system för intern kontroll är aktuellt och upprättat i enlighet med stadens anvisningar.
- Nämnden har en årlig och strukturerad riskbedömning som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras.
- Utifrån riskbedömningen har nämnden upprättat en internkontrollplan.
- Riskanalysen innefattar risker för oegentligheter.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet.
- Nämnden har en i huvudsak tillfredställande uppföljningsstruktur och uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra sker årligen.
- Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.

Revisorerna påpekar att det saknas relevanta indikatorer med årsmål för mätning av tillstånd som nämndmålen avser vilket försvårar uppföljningen av flera av nämndens egna mål.

Förvaltningens kommentar:

I samband med verksamhetsplaneringen för 2018 genomfördes ett arbete för att vidareutveckla beskrivningen och förutsättningarna för uppföljningen av nämndmålen, bland annat genom tydligare beskrivningar av de förväntade resultaten. I samband med detta lades även nämndindikatorer till för vissa nämndmål.

Granskningar under perioden april 2017- mars 2018

Revisionen har granskat nämndens interna kontroll avseende köhantering inom förskolan, socialjouren barn och unga samt kontroll av löneutbetalningar och delegationsordning. Vidare har granskning skett av nämndens förebyggande arbete avseende oegentligheter och förtroendeskadligt beteende samt rutiner för

automatiska periodiseringar. Vissa avvikelser har identifierats i granskningarna, men inom dessa områden bedöms den interna kontrollen i huvudsak vara tillräcklig. Nämnden rekommenderas dock bland annat att utveckla den interna kontrollen av köhanteringen inom förskolan.

Köhantering inom förskolan

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens uppföljning inte är tillräcklig för att säkerställa att hantering av förskoleplatser sker enligt stadens regelverk. Bedömningen baseras på att nämnden saknar en tillräcklig egenkontroll. Det görs inte någon kontroll eller uppföljning annat än om barnomsorgsgarantin uppfylls. Revisionskontoret rekommenderar därför att nämnden utvecklar den interna kontrollen av köhanteringen inom förskolan.

Förvaltningens kommentar:

Köhanteringen finns med i nämndens väsentlighets- och riskanalys 2018. Där risken/den oönskade händelsen ”regelverket följs inte” har värderats. Riskvärdet blev lågt men en åtgärd lades till: ”En rutin för egenkontroll avseende tillämpning av stadens regelverk för köhanteringen inom förskolan tas fram.”

Samverkan mellan socialjouren och stadsdelsnämnderna

Granskningen visar att ansvarsfördelningen mellan socialnämnden och stadsdelsnämnderna i huvudsak upplevs som tydlig, men att oklarhet kan uppstå i samband med övergång från kontorstid till jourtid. Samverkan sker inom ramen för enskilda ärenden, inom stadsövergripande nätverk och genom referensgrupper som samordnas av socialjouren. Det saknas en stadsövergripande rutin för samverkan och informationsöverföring mellan stadsdelsförvaltningarna och socialjouren.

Granskningen omfattade en verifiering avseende tio ärenden som varit aktuella hos socialjouren under jourtid. Verifieringen avsåg ärenden där det fanns behov av åtgärder från stadsdelsnämnderna utifrån socialjourens information. Nämnden har i samtliga dessa ärenden vidtagit åtgärder.

Förebyggande arbete avseende oegentligheter och förtroendeskadligt beteende

Granskningen visar att nämnden har ett antal centrala riktlinjer på området och har upprättat en kontrollstruktur för avstämning och bevakning. Vidare görs bedömningar av var i verksamheten risker inom området kan uppstå som säkrats med kontrollrutiner. Slutligen

finns det en rutin som säkerställer att identifierade avvikelser rapporteras till ansvariga för åtgärd.

Rutiner för automatiska periodiseringar

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin är tillräcklig.

Implementering av Effektivt inköp

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i granskad rutin är i huvudsak tillräcklig. Bedömningen baseras på att inköpssystemet och stadens rutiner kopplade till systemet bedöms fungera tillfredsställande och tillämpas i förvaltningen. Det finns inbyggda kontrollmoment i inköpsprocessen när inköp görs genom inköpssystemet. Dessa säkerställer att inköp av varor sker i enlighet med stadens regler och lagstiftning. Förvaltningen har inga dokumenterade instruktioner för inköp och upphandling som tydliggör att inköpssystemet ska användas i första hand, däremot följer förvaltningen stadens rutiner på området.

Uppföljning och kontroll av löneutbetalningar

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens interna kontroll avseende lönehanteringen är tillräcklig.

Delegationsordning

Revisorerna har även granskat om nämndens delegationsordning är i överensstämmelse med kommunallagens bestämmelser. Granskningen visar att fördelningen av ansvar och befogenheter i huvudsak är tydlig och att beslut som fattas med stöd av delegation anmäls på ett i huvudsak tillräckligt sätt. Dock är det i vissa fall otydligt vilken funktion som är lägsta beslutsfattande delegat, då det kan tolkas som att fler än en delegat har rätt att fatta samma beslut.

Revisorerna menar att uppföljning och kontroll av beslut som fattas med stöd av delegation från nämnden inte är helt tillräcklig. Nämndens internkontrollplan (2017) omfattar att kontroll av beslutsfattandet sker i enlighet med delegationsordning inom äldreomsorgen. Nämnden rekommenderas att tydliggöra beslutsrätten samt utveckla en systematisk uppföljning och kontroll av följsamheten till delegationsordningen inom samtliga verksamhetsområden.

Förvaltningens kommentar:

Förttydliganden kommer att göras i samband med att delegationsordningen revideras, vilket görs minst årligen. Delegation/tjänstemannabeslut finns med i nämndens väsentlighets- och riskanalys 2018. Där risken/den oönskade händelsen ”beslut fattas av felaktig instans och följer inte kommunallagens krav på anmälan” har värderats. Riskvärdet blev lågt men en uppföljningsåtgärd lades till: ”Stickprovskontroller gällande nämnd, månadsvisa kontroller inför sociala delegationen.” Åtgärden avser samtliga verksamhetsområden.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av hur nämnden har beaktat rekommendationerna. Uppföljningen visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer. ”Dock pågår fortfarande förvaltningens revidering av nämndens kvalitetsledningssystem enligt Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd. Arbetet bedöms slutföras under 2018.”

Förvaltningens kommentar:

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, dnr 2018-92-1.2.1. behandlades på nämndens sammanträde den 15 mars 2018. Nämnden beslutade att godkänna förvaltningens förslag till styrdokument för kvalitetsarbete inom äldreomsorg och socialtjänst enligt SOSFS 2011:9. Arbetet med de olika delarna i ledningssystemet pågår genom kartläggning, revidering och dokumentation.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kvalitetsavdelningen, i samråd med övriga berörda avdelningar inom förvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen konstaterar att stadsrevisionens sammanvägda bedömning visar att stadsdelsnämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i allt väsentligt är tillfredställande och rättvisande.

Vissa brister avseende den interna kontrollen har noterats i de granskningar som gjorts. Sammantaget är dessa brister inte av sådan omfattning att de väsentligt påverkar bedömningen av nämndens interna kontroll. Förvaltningen har kommenterat de områden där stadsrevisionen visat på brister och behov av förbättringsåtgärder, där förvaltningen har vidtagit eller planerar att vidta åtgärder. Förvaltningen anser att samtliga revisionens rekommendationer ska följas.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Stockholms stads revisorer som sitt yttrande.

Bilagor

1. Revisionsberättelse för Östermalms stadsdelsnämnd år 2017
2. Årsrapport 2017 Östermalms stadsdelsnämnd